
Plats och tid	Verksamhetsbesök Magasinsgatan 7, kl. 8.30-10.00. Kommunfullmäktiges Sessionssal, kv. Postmästaren, kl. 10.00-12.55, (ajournering 10.25-10.30)
Beslutande	Erland Linjer (M), ordförande Turid Ravlo-Svensson (S), vice ordförande David Sandrén (M) Yvette Diaz (M) Anna-Karin Gustafsson (C) Ingela Eriksson (C) Lena Persson (L) Morgan Börjesson (KD) Malin Kjellberg (S) Erik Rask (S) Ing-Marie Berggren (S) Ingela Axelsson (S) Stig Berndtsson (SD)
Ersättare – inte tjänstgörande	Adam Havasi (M) Mikael Karlsson (C) Björn Jonasson (KD) Helene Ungberg (S)
Övriga deltagare	Anna-Lena Selligren, förvaltningschef Ola Viestam, avdelningschef Kristin Ahne, avdelningschef Lisbeth Klingvall, sekreterare Ing-Marie Åkesson, personalföreträdare Britta Silverlund, personalföreträdare Tiina Ruottinen, avtalsutvecklare, § 95 Linnéa Hedegård, avtalsutvecklare, § 95 Anne Göransson, utvecklingsstrateg, § 96
Utses att justera	Ing-Marie Berggren (S)
Justeringens plats och tid	Socialförvaltningen 30 juni 2022
Sekreterare	Lisbeth Klingvall

Ordförande Erland Linjer

Justerande Ing-Marie Berggren

§ 93

Dnr SN 2022/0089

Uppföljning av verksamhet som utförs av privata utförare år 2021

Beslut

Socialnämnden beslutar

- godkänna förvaltningens översiktliga redovisning av uppföljning och kontroll av verksamhet som utförs av privata utförare.

Beskrivning av ärendet

Kommunallagen föreskriver att kommunfullmäktige för varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för verksamheter som utförs av privata utförare. Syftet är att förbättra uppföljning och kontroll av privata utförare samt öka allmänhetens insyn i privata utförares verksamhet.

Enligt lag ska kommunen:

- kontrollera och följa upp verksamhet som enligt avtal drivs av privat utförare
- genom avtal tillförsäkra information som gör det möjligt för allmänheten att få insyn i verksamheten
- se till att kommunala företag ger allmänheten insyn i verksamhet som de lämnar till privata utförare
- tillgodose en generell informationskyldighet när enskilda personer kan välja mellan olika utförare.

Mot bakgrund av kommunallagen uppdrar kommunfullmäktige åt varje berörd nämnd att med utgångspunkt i programmet ansvara för att utförare (oavsett driftsform) inom nämndens ansvarsområde bedriver verksamheten enligt:

- de lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamheten
- de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige och nämnd har fastställt i verksamhetsplaner
- i juni månad varje år översiktligt redovisa till kommunstyrelsen på vilket sätt avtal för privata utförare och uppdrag för kommunal regi följs upp.

Förvaltningen har riktlinjer och rutiner som styr uppföljning. Dessa omfattar såväl egenregi som privata utförare. I matris för socialförvaltningens uppföljning redogörs översiktligt för de mest betydande delarna i förvaltningens uppföljning.

Beslutsunderlag

Socialnämndens arbetsutskotts protokoll 13 juni 2022, § 87

Socialförvaltningens beslutsförslag 2 juni 2022

Matris, socialförvaltningens uppföljning av utförare år 2021

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Övervägande

Sammanfattningsvis kan sägas att så långt som möjligt följs all verksamhet upp likartat, utifrån samhällsuppdraget. Viss skillnad blir det dock, och detta gäller framför allt personaluppföljning eftersom nämnden har arbetsgivaransvar för verksamhet i egenregi (ägaruppdraget).

Förvaltningen arbetar systematisk med planering, beställning och uppföljning av verksamheter inom socialnämndens ansvarsområde, såväl verksamhet som utförs i egenregi, som verksamhet som utförs av privata utförare.

För att svara upp mot kravet på allmänhetens insyn enligt 10 kap. 3 § p. 6 kommunallagen arbetar förvaltningen systematiskt med att synliggöra det kravet i de avtal som ingås.

Förvaltningen dokumenterar årligen det systematiska kvalitetsarbetet i en sammanhållen Kvalitetsberättelse inklusive patientsäkerhetsberättelse. I dessa berättelser är alla utförares resultat, såväl kommunal som privat regi, inkluderade.

Vid arbetet med internkontrollen läggs vikt vid att också välja processer och kontrollmoment som omfattar de externa verksamheterna.

Förvaltningen tillhandahåller en jämförelsetjänst för kund samt information i en kundvalskatalog, i de fall enskilda kan välja mellan olika utförare enligt 8 kap. 18 § kommunallagen.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 94

Dnr SN 2022/0081

Behovsanalys fastighetsinvesteringar avseende lokalbehov för Rolfstorps hemtjänstgrupp

Beslut

Socialnämnden beslutar

1. godkänna behovsanalys avseende lokalbehov för Rolfstorps hemtjänstgrupp.
2. godkänna beräknad kostnad på cirka 50 tkr för åtgärdsval.
3. överlämna ärendet till samhällsutvecklingskontoret för genomförande av åtgärdsval.

Beskrivning av ärendet

Socialförvaltningen har i enlighet med Varbergs kommuns fastighetsinvesteringsprocess tagit fram en behovsanalys avseende lokalbehov för Rolfstorps hemtjänstgrupp.

Beslutsunderlag

Socialnämndens arbetsutskott 13 juni 2022, § 90

Socialförvaltningens beslutsförslag 19 maj 2022

Behovsanalys fastighetsinvesteringar avseende lokalbehov Rolfstorps hemtjänstgrupp

Övervägande

Socialförvaltningen bedömer att nuvarande lokaler inte är ändamålsenliga för hemtjänstgruppen och att lokalbehovet behöver utredas.

Samhällsutvecklingskontoret har uppskattat kostnaden för åtgärdsval till cirka 50 tkr, kostnaden uppstår oavsett om projektet blir av eller inte.

Protokollsutdrag: Kommunstyrelsen
Tina Wagner, kommunstyrelsens förvaltning
Handläggaren

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 95

Dnr SN 2022/0085

Avtal mellan socialnämnden och Tornsvalan ekonomisk förening

Beslut

Socialnämnden beslutar

- teckna avtal med Tornsvalan ekonomisk förening avseende drift av bostad med särskild service från och med 1 juli 2023 till och med 30 juni 2028.

Förslag till beslut på sammanträdet

Turid Ravlo-Svensson (S) föreslår tillägg i avtalet med krav på kollektivavtalsliknande villkor.

Beslutsordning

Ordförande ställer fråga om bifall eller avslag på arbetsutskottets förslag och konstaterar bifall till arbetsutskottet förslag.

Ordföranden ställer därefter fråga om bifall eller avslag på Turid Ravlo-Svenssons (S) tilläggsförslag och konstaterar att tilläggsförslaget avslås.

Omröstning begärs.

Socialnämnden godkänner följande ordning:

Ja-röst för avslag på tilläggsförslaget

Nej-röst för bifall på tilläggsförslaget

Med 8 ja-röster för avslag på tilläggsförslag och 5 nej-röster för bifall på tilläggsförslag avslås tilläggsförslaget.

Beslutande	Ja	Nej
Erland Linjer (M)	x	
David Sandrén (M)	x	
Yvette Diaz (M)	x	
Anna-Karin Gustafsson (C)	x	
Ingela Eriksson (C)	x	
Lena Persson (L)	x	
Morgan Börjesson (KD)	x	
Turid Ravlo-Svensson (S)		x
Malin Kjellberg (S)		x
Erik Rask (S)		x
Ing-Marie Berggren (S)		x
Ingela Axelsson (S)		x
Stig Berndtsson (SD)	x	
Summa	8	5

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Ajournering kl. 10.25-10.30

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden har sedan 1999 avtal med Tornsvalan ekonomisk förening avseende drift av bostad med särskild service i form av gruppbofastad för fem personer enligt 9 § 9 st. lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).

Nuvarande avtal gäller till och med 30 juni 2023 och senast ett år före avtalstidens utgång ska parterna ta ställning till en eventuell fortsättning.

Beslutsunderlag

Socialnämndens arbetsutskott 13 juni 2022, § 89
Socialförvaltningens beslutsförslag 30 maj 2022

Övervägande

Socialförvaltningen har följt upp verksamheten årligen. De senaste uppföljningarna visar att verksamheten saknar ett heltäckande kvalitetsledningssystem men i övrigt bedrivs verksamheten enligt avtalet och övriga bestämmelser och den fungerar bra. Socialförvaltningens bedömning är därför att ett nytt avtal kan tecknas. Tornsvalan ekonomisk förening är intresserade av att ingå nytt avtal.

Protokollsutdrag: Enhetschef Karin Kärrengård

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 96

Dnr SN 2022/0077

Differentiering av service och omvårdnad

Beslut

Socialnämnden beslutar

- godkänna inriktningen att gå från ett sammanhållet utförande till en differentiering av service och omvårdnad inom hemtjänst.

Reservation

Turid Ravlo-Svensson (S), Malin Kjellberg (S), Erik Rask (S), Ing-Marie Berggren (S) och Ingela Axelsson (S) reserverar sig mot beslutet.

Förslag till beslut på sammanträdet

Turid Ravlo-Svensson (S) föreslår att ärendet återremitteras för förtydligande av underlag samt komplettering av uppgifter.

David Sandrén (M) och Anna-Karin Gustafsson (C) föreslår bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsordning

Ordföranden ställer först fråga om ärendet ska avgöras i dag eller återremitteras och konstaterar att ärendet ska avgöras i dag.

Omröstning begärs.

Socialnämnden godkänner följande ordning:

Ja-röst för bifall till att ärendet ska avgöras i dag

Nej-röst för bifall till Turid Ravlo-Svenssons (S) förslag att ärendet ska återremitteras

Med 8 ja-röster för att ärendet ska avgöras i dag och 5 nej-röster för att ärendet ska återremitteras beslutar socialnämnden att ärendet ska avgöras i dag.

Beslutande	Ja	Nej
Erland Linjer (M)	x	
David Sandrén (M)	x	
Yvette Diaz (M)	x	
Anna-Karin Gustafsson (C)	x	
Ingela Eriksson (C)	x	
Lena Persson (L)	x	
Morgan Börjesson (KD)	x	
Turid Ravlo-Svensson (S)		x
Malin Kjellberg (S)		x
Erik Rask (S)		x
Ing-Marie Berggren (S)		x

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Ingela Axelsson (S)		x
Stig Berndtsson (SD)	x	
Summa	8	5

Ordförande ställer därefter fråga om bifall eller avslag på arbetsutskottets förslag och konstaterar bifall till arbetsutskottets förslag.

Omröstning begärs

Ja-röst för bifall till arbetsutskottets förslag

Nej-röst för avslag till arbetsutskottets förslag

Med 8 ja-röster för bifall till arbetsutskottets förslag och 5 nej-röster för avslag på arbetsutskottets förslag beslutar socialnämnden enligt arbetsutskottets förslag.

Beslutande	Ja	Nej
Erland Linjer (M)	x	
David Sandrén (M)	x	
Yvette Diaz (M)	x	
Anna-Karin Gustafsson (C)	x	
Ingela Eriksson (C)	x	
Lena Persson (L)	x	
Morgan Börjesson (KD)	x	
Turid Ravlo-Svensson (S)		x
Malin Kjellberg (S)		x
Erik Rask (S)		x
Ing-Marie Berggren (S)		x
Ingela Axelsson (S)		x
Stig Berndtsson (SD)	x	
Summa	8	5

Beskrivning av ärendet

Socialnämndens uppdrag är att bland annat verka för att äldre människor får möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra. De insatser som socialförvaltningen erbjuder kan klassificeras antingen som serviceinsatser eller omsorgsinsatser.

Serviceinsatserna kan till exempel vara praktisk hjälp med hemmets skötsel som städning och tvätt, hjälp med inköp och att uträtta ärenden, hjälp med att laga mat eller distribution av färdiglagad mat. Omvårdnadsinsatser kan till exempel vara hjälp för att kunna äta och dricka, klä sig och förflytta sig och sköta personlig hygien. Det kan också vara insatser som behövs för att bryta isolering eller för att den enskilde ska känna sig trygg och säker i sitt eget hem.

Socialförvaltningens medarbetare inom hemtjänst genomför i dagsläget både service- och omvårdnadsinsatser.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Sverige och så även Varberg har en åldrande befolkning och det kommer att finnas en brist av personer i arbetsför ålder i förhållande till behovet att vårda och ge omsorg till såväl äldre som yngre. I Varberg ökar antalet invånare med cirka 1000 per år. Under prognosperioden 2021–2036 kommer folkmängden i Varbergs kommun öka med totalt 21 % eller 14 000 invånare. Tillväxten kommer framför allt från flyttnettot och den åldersgrupp som kommer öka mest, är den över 80 år.

Nya socialtjänstlagen (framtidens socialtjänst) förväntas träda i kraft juli 2023, vilket kommer få en påverkan för socialförvaltningen. De delar som lyfts fram och tros ge störst påverkan är krav på ökad tillgänglighet, mer förebyggande insatser och ej biståndsbedömda insatser. Regeringen har även gett uppdrag till myndigheten för vård och omsorgs analys att studera effekterna av en differentierad hemtjänst, som ska vara klar 2023.

För att möta framtidens krav behöver en förflyttning/förändring ske. När det gäller hemtjänst så handlar det om att gå från ett sammanhållet utförande till en differentiering av service och omvårdnad. Det är främst utifrån tre aspekter en förändring behöver göras och den ena handlar om kvalitet dvs. personalen blir specialister på att utföra serviceinsatser ex. utbildning i lokalvård, städutrustning och material köps in och används, vilket medför hög kvalitet samt anpassade arbetsredskap, vilket genererar bättre arbetsmiljö.

Den andra delen handlar om att ta vara på och möta den kompetensförsörjningsproblematik kommunerna står inför och att man ska nyttja omvårdnadsutbildad personal till det de är utbildade för, dvs vård och omsorg. Att plocka, packa, frakta hem varor ligger inte i linje med en undersköterskas kompetens, det samma gäller städning och tvätt.

Den tredje handlar om mer delaktighet för omsorgstagarna över deras vardag och då behöver digitaliseringens möjligheter tas tillvara. En ökad tillgänglighet bidra även den till ökad delaktighet.

Beslutsunderlag

Socialnämndens arbetsutskotts protokoll 13 juni 2022, § 91
Socialförvaltningens beslutsförslag 10 maj 2022
Slutrapport serviceinsatser

Övervägande

Nuläge Varberg gällande hemtjänst, biståndsbedömning och serviceinsatser

Utförande av hemtjänst innefattar serviceinsatser, personlig omvårdnad, ordinerade hälso- och sjukvårdsinsatser, samt anhörigavlösning till personer i alla åldrar i ordinärt boende inom Varbergs kommun, och beviljad ledsagning utan övernattning eller hjälp med besök på vårdinrättning även utanför Varbergs kommun. Detta gäller oavsett om utföraren är egenregi eller LOV företag. LOV företagen har möjlighet att erbjuda tilläggstjänster till sina kunder men det är då viktigt att det framgår att de ej är biståndsbedömda och att de medför en kostnad. Egenregin har utökat ansvar i form av att ombesörja vak nattetid kl. 22.00-7.00, samt även besvara Trygghetslarm på landsbygd 7.00–21.00. De externa har dock möjlighet att välja att ta vak om de så önskar och har möjlighet. Cirka 50

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

procent av de hemtjänstinsatser som beviljas är någon form av serviceinsatser, varav de vanligaste är inköp, städ och tvätt, matdistribution.

Vid handläggning och beslut gällande serviceinsatser (städ, tvätt, inköp, matdistribution, trygghetslarm) finns sedan 1 september 2008 förenklad handläggning i Varberg. Den följer i stort intentionerna med befogenhetslagen. Ansökan görs skriftligen och kund beskriver funktionsnedsättningen och hur den hindrar kunden från att själv kunna utföra insatsen. Om komplettering behövs, kontaktas kund per telefon. Beslut fattas enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen. Insats och innehåll/frekvens framgår i beslutet, tid för utförande anges ej. Avgift, val av utförare och ersättningar är de samma som vid vanlig biståndsbedömning. Skulle behov av ytterligare insatser än serviceinsatser uppstå, görs hembesök och en vanlig utredning.

Kort beskrivet skulle man kunna säga att arbetsprocessen för inköp av dagligvaror omfattas av tre aktiviteter; upprätta inköpslista tillsammans med omsorgstagare, åka och handla samt plocka in varor. Av dessa tre grovt indelade aktiviteter skulle momentet upprätta inköpslista vara det enda som tillhör kärnuppdraget för vård och omsorg, möjligtvis att även att packa in varorna för de som inte kan, skulle kunna höra hit.

Näthandlare som tillhandahåller digitala inköp med möjlighet till hemkörning finns i närområdet, men även utanför Varbergs kommun. Vissa handlare är specialiserade på endast näthandel och har då inga utkörningsavgifter eller plockavgifter, kostnaden finns då inbakade i varupriserna. Andra har valt lösningar, där avgifter tillkommer vid ett visst belopp. Vissa matkassar plockas i en annan stad för att sedan transporteras till Varberg. Tidpunkten för leverans är oftast inte precis utan sker i cirkatider inom 1–2 timmar, vilket gör det svårt för hemtjänsten att möta upp hos de omsorgstagare som behöver hjälp med uppackning. Att omsorgstagarna ska ansluta sig till någon av befintliga handlare för att få sitt inköp utfört ses därför inte som en möjlighet, utan det bör därför ske en upphandling med tydlig kravspecifikation.

I dag ges bistånd till matdistribution och avtal finns med upphandlat företag. Merparten av de affärer som finns har färdigrätter och så även näthandlare som ofta har underleverantörer för färdigmat. Det vore därför intressant att vid en upphandling av digitala matinköp att även undersöka eller väva in utbud av färdigrätter, så även specialkost i kravspecifikationen, och därmed kunna ta bort matdistribution som bistånd.

Inom egenregi har olika försök gjorts med olika lyckade resultat att separera serviceinsatser städ och tvätt och inköp från omvårdnad. Försök har gjorts att ha en servicegrupp nära knuten till hemtjänstgruppens område som skött inköp, städ, tvätt och uppsnygning. Det har varit svårt att möta uppgång och nedgång i beställningar, när man bara är hänvisad till ett hemtjänst-område. Har man anställt personal med annan kompetens för serviceinsatserna, så saknar de i regel kompetens för att gå in och hjälpa till med omvårdnadsinsatser i hemtjänstgruppen. Sjukfrånvaro och rehabilitering har varit svårt då personalen i servicegruppen inte haft vårdutbildning.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Det har även gjorts försök att dela ordinarie hemtjänstgrupp så att några i gruppen (utvalda frivilligt) enbart skött serviceinsatser och gått in och även utfört omvårdnad där det behövs och när man inte kunna fylla schemat med enbart serviceinsatser. Det har blivit diskussioner om kvällar och helger eftersom det blir mer av detta för resterande i gruppen dela på.

Det mest framgångsrika försöken har varit tvätt inom centralorten. Där har hemtjänstgrupperna löst det som så att de köper insatsen av dagligverksamhet. Hemtjänstpersonalen levererar smutsig tvätt till tvätteriet, dagligverksamhet tvättar och hemtjänsten hämtar ren tvätt någon dag senare.

Lagstiftnings alternativ

4 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL)

Vid sedvanlig biståndsbedömning 4 kap. 1 § SoL, bedömer omsorgshandläggare om kunden har nedsatt förmåga att utföra vissa insatser inom de olika livsområden, behov och om rätt att få behovet tillgodosett för att tillförsäkras en skälig levnadsnivå föreligger. Krav på uppföljning, insatsernas kvalitet, dokumentation, tillsyn, avgifter, värdegrund osv samt Lex Sarah. Beslut kan överklagas som förvaltningsbesvär.

Förenklad handläggning (Varbergs modell)

Som tidigare beskrivits så har Varberg, vid handläggning och beslut gällande serviceinsatser (städ, tvätt, inköp, matdistribution, trygghetslarm) en förenklad handläggning. Den följer i stort intentionerna med befogenhetslagen. Ansökan görs skriftligen och kund beskriver funktionsnedsättningen och hur den hindrar kunden från att själv kunna utföra insatsen. Om komplettering behövs, kontaktas kund per telefon. Beslut fattas enligt 4 kap. 1 § SoL. Insats och innehåll/frekvens framgår i beslutet, tid för utförande anges ej. Avgift, val av utförare och ersättningar är de samma som vid vanlig biståndsbedömning. Skulle behov av ytterligare insatser än serviceinsatser uppstå, görs hembesök och en vanlig utredning.

4 kap 2a § SoL

Vid förenklad beslutsfattande handlar bedömningen om kundens ålder samt om kunden har en kognitiv förmåga att förstå informationen vid ansökningstillfället. Om så inte är fallet, ska en sedvanlig biståndsbedömning göras. 4 kap. 2 a § SoL reglerar möjligheten för kommuner att utan föregående behovsprövning erbjuda hemtjänst till äldre personer. Förutsättningar för ett sådant erbjudande är att den äldre personen har informerats om:

1. i vilken utsträckning och på vilket sätt han eller hon kan påverka utförandet av insatserna,
2. på vilket sätt kommunen följer upp insatserna, och
3. rätten att alltid kunna ansöka om bistånd enligt 1 §.

Kommunen ska följa upp insatserna med utgångspunkt i kommunens riktlinjer, insatsernas kvalitet enligt 3 kap. 3 § och värdegrunden i 5 kap. 4 §. Den nya bestämmelsen gäller för hemtjänst, insatserna handlar då om både service och personlig omvårdnad.

Eftersom beslut fattas enligt socialtjänstlagen gäller bestämmelserna i socialtjänstlagen om avgifter, dokumentation, uppföljning, kvalitet, tillsyn osv samt Lex Sarah. Avslag kan överklagas endast genom

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

laglighetsprövning, dvs prövning endast om riktlinjerna är lagliga. Utgångspunkten för uppföljning är inte kundens behov utan kundens uppfattning om tjänsten, hur tjänsterna motsvarar kommunens riktlinjer och hur de förhåller sig till kravet på god kvalitet och till värdegrunden i socialtjänstlagen.

Befogenhetslagen

Lag (2009:47) om vissa kommunala befogenheter 2 kap. 7 §. Kommuner får utan föregående individuell behovsprövning tillhandahålla servicetjänster åt personer som fyllt 68 år.

Med servicetjänster avses tjänster som är avsedda att förebygga skador, olycksfall eller ohälsa och som inte utgör personlig omvårdnad. Syfte med befogenhetslagen är att kunna erbjuda serviceinsatser på ett enkelt sätt för att öka kommuninvånarnas självbestämmande och delaktighet samt att ha större inflytande över hur och när insatser utförs. Tidiga serviceinsatser kan även senarelägga behovet av andra insatser från socialtjänsten.

Kommunen får själv bestämma vilka serviceinsatser som erbjuds enligt befogenhetslagen. I förarbetena lyfts fram exempel på servicetjänster som att byta glödlampor eller göra tunga lyft, fallförebyggande servicetjänster som montering av halkskydd och städning. Det handlar om praktiska hushållstjänster som den enskilde inte längre klarar utan att riskera hälsan. Insatser enligt befogenhetslagen är inte socialtjänst och därför gäller inte att utreda, bedöma behov, dokumentera, fatta beslut, följa upp behov och kvalitet, tillsyn enligt socialtjänstlagen eller Lex Sarah. Kunder har dock alltid möjlighet att ansöka även om serviceinsatser enligt socialtjänstlagen om de så vill.

Kommunen kan själv tillhandahålla servicetjänster i egen regi eller anlita någon annan.

Nya socialtjänstlagen bistånd utan behovsbedömning

Det förslag som utredning lagt är att det införs en ny bestämmelse som anger att socialnämnderna får tillhandahålla insatser utan föregående behovsprövning. Bestämmelserna är ett komplement till biståndsbestämmelserna i 4 kap. 1 och 2 §§ SoL och innebär ingen begränsning av den enskildes rätt till bistånd. Den innebär inte heller någon förändring av socialnämndens skyldigheter respektive befogenheter att erbjuda bistånd.

Den enskilde ska kunna vända sig direkt till en utförare som erbjuder insatser för kommunens räkning och utföraren är den som utför insatsen oavsett egenregi eller privat. Privata utförare måste ha ingått avtal med kommunen och följa bestämmelserna i lagen om valfrihetssystem (LOV), lagen om offentlig upphandling (LOU).

Effekter

Handläggning enligt 4 kap 2a § är troligtvis inte aktuellt att ta ställning till då utredarna av nya socialtjänstlagen förordar att den inte följer med över. Trots att det rör sig om en förenkling så innebär det samtliga skyldigheter som sedvanlig handläggning/utförande har. Alternativet kan även riskera att bli kostnadsdrivande.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Socialnämnden har idag en fungerande förenklad handlägnings modell som är relativt enkel för kund att söka, där avgifterna ingår i maxtaxan, beslut fattas och går att överklaga som förvaltningsbesvär. Krav finns på uppföljning, dokumentation samt lex Sarah med mera. Även vid övergång till ny socialtjänstlag skulle nuvarande modell fungera. Nya socialtjänstlagen innebär inte en skyldighet för kommunerna att erbjuda ej biståndsbedömda insatser men det ska finnas en möjlighet för kommunerna att göra så. Skyldigheter kring uppföljning, dokumentation med mera kommer även att gälla ej biståndsbedömda insatser.

Befogenhetslagen är tilltalande då kommunen inte är involverad med annat än att upphandla företag som utför servicetjänster. Även detta ligger i linje med nya socialtjänstlagen då ej biståndsbedömda insatser bygger på upphandling och godkännande. Det är troligt att de äldre skulle känna sig tryggare att välja serviceföretag då det är kommunen som har upphandlat företagen och den enskilde själv inte behöver tänka på den saken. De äldre kanske i större utsträckning skulle välja servicetjänster om priset är billigare än hemtjänstavgiften och då de själva bestämmer omfattningen och frekvensen på sina insatser. Handläggarna kan fokusera på biståndsbedömning för kunder som har behov av personlig vård samt på uppföljningar av såväl behov som av kvalitet, vilket kan innebära minskad administration. Administration kring fakturering minskar. I befogenhetslagen finns inte heller de dokumentationskrav eller den anmälningsskyldighet som SoL har, vilket också medför en minskad administration och kontroll.

Ur ekonomisk synvinkel innebär även befogenhetslagen minskade kostnader för förvaltningen i form av uteblivna kostnader för personalresurser till handläggande, administration och utförande. Det finns även ytterligare ekonomiska aspekter som talar för en separering. Varberg har en ökad inflyttning och därmed en ökad äldre befolkning, vilket kommer innebära kostnadsökningar för förvaltningen, då fler kommer behöva ha hjälp med insatser från hemtjänst. Att lägga ut inköp och matdistribution digitalt innebär besparingar.

Genom att skilja på omsorg och service har vi kommit en bit på vägen som en attraktiv arbetsgivare som tar tillvara kompetens inom olika yrkesutbildningar, ”rätt kompetens på rätt plats”. Genom separation har vi möjlighet att anställa andra yrkeskategorier och har därmed vidgat vårt rekryteringsunderlag. Dokumentationskrav och förmågan att kunna uttrycka - samt göra sig förstådd i tal och skrift, begränsar möjligheten till att anställa personer, genom separering av service och omsorg skulle även detta möjliggöra ett större rekryteringsunderlag dvs om det görs utifrån befogenhetslagen. Ur ett arbetsmiljöperspektiv skulle en separering också innebära fördelar så som minskad belastning, bättre utrustning med mera.

Negativa aspekter är att kontinuiteten kan komma att minskas genom en separering, men det kan också bli bättre, då det många gånger idag flyttas runt på städ och det är olika personer som kommer och utför insatsen. Toleransen för att kontinuiteten kanske minskar hos de med insatser kan vägas upp med att serviceinsatserna utförs mer professionellt. Kunderna kommer kanske också med tiden att se städning som någon som inte har med socialtjänst att göra utan att de beställer professionell hjälp med städ efter vad de själva tycker behövs i hemmet och socialtjänsten gör personlig omvårdnad på grund av försämrad hälsa.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

En annan negativ aspekt att ta i beaktande om man överväger en separering är att några kunder har bara vissa moment av insatser bedömda och ska träna till självständighet i de andra. Denna möjlighet kan försvinna vid en separation då man oftast som utförare går in och gör hela momentet. Utföraren kan komma att sakna kompetens för att jobba med hjälp samt stödjande insatser. Vid exempelvis inköp så finns möjlighet till att träna till självständighet vara att fylla i den digitala beställningslistan självständigt men det blir betydligt svårare med städ och tvätt. Modellen Individens behov i centrum (IBIC) bygger på att insatserna ska utformas på så sätt att man ska göra det man kan själv och jobba mot självständighet och uppsatta mål. Dock finns det inget som säger att man kan sätta krav på en servicegrupp.

De insatser som rekommenderas att lyfta ut vid en separering som även andra kommuner gjort är städ och tvätt, matinköp och matdistribution. För de två sistnämnda föreslås en regelrätt upphandling med tydlig kravspecifikation, så att dessa blir helt digitala.

Förvaltningen föreslås även att skapa en servicemeny för servicetjänster/insatser (städ, tvätt, fallförebyggande servicetjänster som montering av halkskydd, byte av glödlampor) som erbjuds enligt befogenhetslagen och tjänstekoncession.

Förvaltningen föreslås att införa en servicegrupp/team (kommunens egenregi) som utför insatserna städ och tvätt för de aktuella omsorgstagare som inte väljer de företag som är upphandlade enligt tjänstekoncession.

Protokollsutdrag: Handläggaren

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Reservation från Socialdemokraterna mot beslut om differentiering av service och omvårdnad.

Socialdemokraterna kan se fördelar med att man differentierar utförande av service och omvårdnad. Vi är medvetna om att den brist på utbildad personal och den förväntade ökningen av antal äldre, är en stor utmaning för kompetensförsörjningen i framtiden. Men den föreslagna inriktningen är en så omfattande förändring att vi anser det nödvändigt med en stark förankring i verksamheten. Detta gäller personal, omsorgstagare, anhöriga, Kommunala Pensionärsrådet och Kommunala Tillgänglighetsrådet. Anmärkningsvärt är att Alliansen bara en månad efter senaste KPR och KTR, lägger fram ett tjänstemannaförslag som inte har diskuterats i de grupper som berörs.

Vi saknar exempel på konsekvenser för olika grupper. I dag ingår städ och inköp av mat i maxtaxan. I det underlag vi har fått så skall den upphandlade utföraren skicka faktura direkt till den som vill ha tjänsten och ligga utanför maxtaxan. Innebär en differentiering att det kommer att finnas personers som måste avstå från städning och hjälp med inköp på grund av låga pensioner. Man kan även i fortsättningen få beslut enligt SoL, men finns det risk att tröskeln för att få ett överklagningsbart biståndsbeslut enligt SoL, kommer att höjas? Blir det ökade transporter? Miljökonsekvenser? Vad innebär det för vår personal som kanske har arbetat inom Varberg Kommun i många år? Kommer de att bli av med sina kommunala anställningar när uppdraget går ut till upphandling?

I utredningen vill man gå över till att använda Befogenhetslagen som innebär att kommunen får tillhandahålla servicetjänster för personer som har fyllt 68 år. Det finns inga krav på behovsprövning. Vilka konsekvenser får det för Varberg Kommuns invånare? Vi har en åldrande befolkning. Hur många är aktuella för att köpa servicetjänster? Finns det risk att serviceutbudet inte räcker till för alla? Om inte utbudet räcker till alla, var ligger då ansvaret? Vilka konsekvenser får detta för de företag som redan i dag säljer tjänster till samma marknad men till högre priser? Vilka konsekvenser får detta för de företag som redan i dag bedriver företag enligt LOV?

Ekonomi. Med utgångspunkt i 2021 så ser man möjliga kostnadsbesparingar på totalt 15, 1 miljoner. Dock tror man det hamnar på 4 miljoner utifrån fördelningen i dag, trots att man vill ”styra” det mot att välja ej biståndsbedömda ”servicetjänster”. Tjänster som skall betalas av den enskilda utanför biståndsförfarandet.

Hur mycket kommer man att spara i minskad administration?

Sammantaget, i kombination med brist på förankring hos berörda parter och omfattande brister i utredningsunderlaget, så är det inte rimligt att fatta ett beslut innan utredningen är kompletterad med nödvändig förankring, underlag och exempel.

En utredning på nationell nivå skall presenteras mars/april 2023. Vi ser all anledning att avvakta tills den är klar och anser att ärendet borde återremitteras i avvaktan på denna utredning.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

Varberg den 23 juni 2022
För den socialdemokratiska gruppen

Turid Ravlo Svensson (S)
Vice ordförande i Socialnämnden

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 97

Dnr SN 2022/0031

Månadsrapport maj 2022

Beslut

Socialnämnden beslutar

1. godkänna månadsrapport för maj 2022.

Beskrivning av ärendet

Enligt ”Styrmodell för Varbergs kommun – Vision, mål och ramstyrning” framgår att tertial-, delår- och helårsuppföljningen utgör grunden för kommunens uppföljning. Den kompletteras med månadsuppföljning två gånger per år.

Månadsuppföljningen syftar till att ge en kortfattad bild av förvaltningens resultat och prognos. Månadsuppföljningen översänds till kommunstyrelsen.

Socialnämndens behov av uppföljning är dock större än det som ges till kommunstyrelsen. En mer detaljerad bild av kvalitet, ekonomi och volymer är nödvändiga för att nämnden ska kunna följa verksamhetens utveckling. Därför tar socialförvaltningen varje månad även fram en månadsrapport till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens beslutsförslag 10 juni 2022
Månadsrapport maj 2022

Protokollsutdrag: Handläggaren

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 98

Dnr SN 2022/0097

Underlag till budget 2023 och långtidsplan 2024-2027

Ola Viestam, avdelningschef, informerar om underlag till budget 2023 och långtidsplan 2024-2027.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 99

Dnr SN 2022/0017

Meddelande socialnämnden juni 2022

Kommunfullmäktige 17 maj 2022:

§ 81 - Policy för arbetsmiljö och hälsa

§ 83 - Nämndsorganisation 2023-2026 för Varbergs kommun

§ 84 - Bestämmelser om ersättningar och arvoden till förtroendevalda i
Varbergs kommun 2023-2026

Kommunstyrelsen 31 maj 2022:

§ 105 - Uppföljning Intern kontroll 2021

Region Halland gemensam nämnd för hemsjukvård och hjälpmedel:

Protokoll 3 juni 2022

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 100

Dnr SN 2022/0002

Redovisning av delegeringsbeslut

Beslut

Socialnämnden beslutar

1. godkänna redovisningen av delegeringsbeslut.

Beskrivning av ärendet

Socialförvaltningens sammanställningar över delegeringsbeslut redovisas;

Protokoll från arbetsutskottets sammanträde 7 och 13 juni 2022

Protokoll från sociala utskottets sammanträde 19 maj, 24 maj och 9 juni 2022

Beslut under perioden 1 maj 2022 – 31 maj 2022 gällande myndighetsutövning inom: Försörjningsenheten, Vuxenenheten, Familjeenheten, Familjerätten, Ensamkommande flyktingbarn, Funktionshinder, Äldreenheten, Bostadsanpassningsbidrag

Förteckning över beslut gällande serveringstillstånd och beslut gällande försäljning av tobaksvaror för perioden 17 maj 2022 – 16 juni 2022

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 101

Val av granskningsärende till nästa sammanträde

Beslut

Socialnämnden beslutar att vid nästa sammanträde granska

- de fyra senaste besluten före 23 juni 2022, gällande kontaktfamilj, bifall.

Protokollsutdrag: Enhetschef uppdragsavdelningen

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------

§ 102

Övriga ärende

Kristin Ahne, avdelningschef, svarar på fråga ställd av Lena Persson (L) på socialnämnden 25 maj 2022, om utbildning för rengöring av hörapparater.

Kristin Ahne, avdelningschef, svarar på fråga ställd av Ingela Eriksson (C) på socialnämnden 25 maj 2022, om hur förvaltningen arbetar med mun- och tandhälsa för målgrupperna äldre samt barn och unga.

Anna-Lena Sellergren, förvaltningschef, svarar på fråga ställd av Adam Havasi (M) på socialnämnden 25 maj 2022, om det finns en policy för hur privata mobiler får användas under arbetstid och förvaltningens bedömning kring hur detta efterlevs.

Anna-Lena Sellergren, förvaltningschef, informerar om trygg och effektiv utskrivning från slutenvård.

Turid Ravlo-Svensson (S) ställer fråga om hanteringen av anonyma brev. Anna-Lena Sellergren, förvaltningschef, svarar på frågan.

Turid Ravlo-Svensson (S) ställer fråga om extra tillägg till personal. Anna-Lena Sellergren, förvaltningschef, svarar på frågan.

Turid Ravlo-Svensson (S) ställer fråga om bemanningsavdelningen och bemanningspool. Anna-Lena Sellergren, förvaltningschef, svarar på frågan.

Malin Kjellberg (S) ställer fråga om översyn av de lokala ordningsföreskrifterna för Varbergs kommun. Anna-Lena Sellergren, förvaltningschef, svarar på frågan.

Socialnämnden beslutade 25 maj 2022 att ge förvaltningen i uppdrag att ta in en ekonomisk konsult för att genomlysna förvaltningens ekonomiska situation. Erland Linjer (M), ordförande, informerar om pågående arbete.

Justerandes signatur	Utdragsbestyrkande	Datum
----------------------	--------------------	-------